

Plzeňský kraj ocenil na slavnostním galavečeru mimořádné činy mimořádných osobností

20.11.2024 - | Krajský úřad Plzeňského kraje

Celkem deset osobností převzalo v úterý 19. listopadu 2024 ve Velkém sále Měšťanské besedy v Plzni z rukou hejtmana Plzeňského kraje MUDr. Kamala Farhana a dalších představitelů vedení kraje Cenu za záchranu lidského života v roce 2023, Cenu za celoživotní přínos Plzeňskému kraji a Čestné plakety za odvážné občanské postoje. Do dvorany slávy Plzeňského kraje byl tentokrát uveden herec a dabér Martin Stránský.

„Bylo mi velkou ctí ocenit lidi za jejich mimořádné činy. Jsou to příběhy, které nesmí zapadnout a které si zaslouží naši pozornost. Tři ceny jsme udělili lidem, kteří někomu druhému zachránili život. Toho si jako lékař opravdu cením, protože dobře vím, jak je život křehký a mnohdy jde o vteřiny. Současně je pro mě jako hejtmana velkým potěšením, že ocenění dostali také ti, kteří se nesmazatelně zapsali do našeho kraje a jsou pro něj velkým přínosem. Stejně tak si vážím i těch, kteří se nikdy nebáli říkat své občanské postoje, a to i ve chvílích, kdy jim např. za bývalého režimu hrozily velké postihy. A s radostí vítám do Dvorany slávy Martina Stránského, který si naše uznání bezpochyby zaslouží. Všichni, kteří byli dnes oceněni, jsou jedinečné osobnosti a jako hejtmán našeho kraje jsem hrdý, že jsme jim mohli takto vzdát čest,“ uvedl hejtmán Plzeňského kraje Kamal Farhan.

Cena hejtmana za záchranu života je každoročně vyhlašována Plzeňským krajem a je udílena na základě došlých nominací především z řad veřejnosti. V letošním roce obdržely tuto cenu a zároveň finanční dar ve výši 10 tisíc korun 3 osobnosti, které nezištně zachránily lidský život v roce 2023. Jmenovitě:

Libor Hess (*10. srpna 1973)

Oceněný zachránil život desetileté dívky, kterou v květnu loňského roku napadli volně pobíhající rozzuření rotvajleři v Holýšově. Svým autem začal najíždět na dorážející psy a zuboženou holčičku pak naložil do svého auta a odvezl do bezpečí. Do nemocnice byla pak vzhledem k vážným zraněním transportována letecky. Bez zásahu pana Hesse by dívka nepřežila

Jaroslav Kruml (*13. března 2007)

Tento mladý muž zachránil v dubnu roku 2023 život své mamince, která dostala při běžné činnosti těžký hypoglykemický záchvat. Upadla do bezvědomí, zapadl jí jazyk a přestalo jí bít srdce. Jaroslav ihned pohotově uvolnil dýchací cesty, zahájil laickou resuscitaci a za asistence svého strýce a záchranářů na telefonické lince s touto resuscitací pokračoval cca 10 minut, než se mu podařilo obnovit základní životní funkce maminky. Poté si ji převzala rychlá záchranná služba.

Jiří Koudele (*30. ledna 1985)

Oceněný prováděl v září loňského roku údržbu travnaté plochy fotbalového stadionu v Kralovicích. Kolemjdoucí paní ho upozornila na staršího muže v blízkosti stadionu, kterého postihla zástava srdce. Ihned zahájil resuscitaci, ve které pokračoval až do příjezdu záchranné služby. Postižený byl poté letecky transportován do Plzně. Pan Jiří Koudele zachránil život člověku již podruhé. Před několika lety resuscitoval jednoho z diváků přímo na fotbalovém stadionu.

Ceny mimořádným osobnostem za jejich celoživotní přínos Plzeňskému kraji byly uděleny v letošním roce již podruhé. Byly předány osobnostem, jejichž práce a píle přispěly k dobrému jménu nejen Plzeňského kraje. Toto ocenění za vynikající zásluhy mohly obdržet pouze osoby, které se na území Plzeňského kraje narodily, žijí v něm nebo jsou s ním spojeny svým působením. Ocenění byli vybráni na základě zaslaných nominací.

Stříbrné plakety se slovy Alberta Einsteina „Jenom život, který žijeme pro ostatní, stojí za to“, ztvárnil doc. M. A. Petr Vogel a obdrželo je následujících 5 osob.

Bohumila Mejcharová (* 9. února 1944)

Bohumila Mejcharová je významnou osobností v oblasti baletu, které se (dle vlastních slov) splnil dívčí sen. Nadšení a lásku k baletu předala již několika generacím. V únoru letošního roku oslavila tato dáma neuvěřitelné 80. narozeniny. Po absolvování konzervatoře přijala jednoroční angažmá v NDR a stáž v Palucca Schule v Drážďanech. V roce 1963 byla angažována v DJKT. Během obdivuhodných 26 let se v plzeňském divadle protančila spoustou baletů, nastudovala přes 200 premiér. V roce 1986 otevřela Baletní školu DJKT, v roce 1990 stála u zrodu baletní soutěže pro amatérské tanečníky Ašský střevíček. V letech 1992 - 2000 organizovala Česko-bavorské baletní koncerty dětí z Plzně a Weidenu ve Velkém divadle v Plzni a v Max-Reger-Halle ve Weidenu. Založila také občanské sdružení BALET o. s., které nejen sdružuje tanečníky, ale také pořádá Mezinárodní soutěž zájemců o baletní školy (od roku 2015 Plzeňský střevíček) a Mezinárodní exhibiční vystoupení žáků zájemců o baletní školy - Baletgala (od roku 2008).

Mgr. Jiří Tomášů (*18. června 1953)

Pan Jiří Tomášů je rodákem z Nevidu, malé vsí nedaleko Rokycan. Od mládí byl milovníkem psů, stále měl potřebu být jimi obklopen. V 18 letech složil myslivecké zkoušky, zároveň začal studovat důstojnickou školu a stal se vojákem z povolání. S českým fouskem Ditou a jezevčíkem Péťou získával první zkušenosti s loveckou kynologií, která se stala jeho celoživotním koníčkem. Po pořízení labradorů Brita a Colette se rozhodl založit v roce 1989 chovnou stanici „BRI-COL Black and White“. V roce 1991 odešel od vojska a do roku 1996 pracoval jako psovod u policie ČR v Rokycanech. Od roku 1993 se věnuje rodinné firmě „BRI-COL - Výchova a výcvik slepeckých psů“ a od roku 1998 až dodnes spolupracuje s firmou FAUNAFILM. Dalším zlomovým rokem byl pro pana Tomášů rok 2000. S paní Michaelou Molovou (Friemen) a Hanou Pirnerovou, se rozhodli založit v roce 2001 obecně prospěšnou společnost Pomocné tlapy, která se jako první v ČR a jedna z prvních v Evropě začala komplexně zabývat výcvikem asistenčních psů. Dodnes v Tlapkách předali kolem 280 asistenčních, canisterapeutických a slepeckých psů.

PhDr. František Frýda (*1. září 1946)

František Frýda je významným archeologem a muzejníkem, odborníkem na středověké sklo a jeho typologii. V letech 1992 - 2021 ředitelem Západočeského muzea v Plzni. Vystudoval historii a archeologii na Filozofické fakultě UK. Nabyté odborné vzdělání zhodnotil zejména v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století, kdy vedl systematický archeologický průzkum plzeňského podzemí a středověkých studní, při němž se vyprofilovala jedna z jeho vědeckých specializací - typologie českého středověkého skla. V této oblasti se František Frýda řadí mezi uznávané odborníky s mezinárodním ohlasem. Je autorem řady odborných studií a redaktorem sborníků, ale i předsedou odborné pracovní skupiny pro dějiny skla České archeologické společnosti. Je autorem expozice Plzeňské městské zbrojnice v hlavní budově muzea a Vodního hamru v Dobřívě. Autorsky se podílel na expozici Pohledy do minulosti Plzeňského kraje a expozicích v Muzeu loutek a v Muzeu církevního umění plzeňské diecéze. V roce 2021 byl doktor Frýda oceněn ministrem kultury medailí Artis Bohemiae Amicis za celoživotní práci a péči o movité kulturní bohatství České republiky a za dlouhodobé šíření dobrého jména české kultury doma i v zahraničí.

Ing. Ivo Dubský (*24. listopadu 1951)

Po absolvování gymnázia vystudoval plzeňský rodák Ivo Dubský VŠSE v Plzni (dnes ZČU), obor technická kybernetika. Deset let pracoval ve Výzkumném ústavu Škoda se zaměřením na aplikaci počítačů v průmyslu. Po roce 1989 vykonával vedoucí funkce v českých i v zahraničních firmách. Jako chalupář se začal kolem roku 2000 zajímat o historii obce Šitboř a záchranu tamního kostela sv. Mikuláše z pol. 13. století. Již přes 10 let se záchraně této významné kulturní památky a rozvoji jejího okolí velmi intenzivně věnuje. V roce 2015 založil společně se skupinou občanů z obce Šitboř, dnes součást města Poběžovice, Spolek Mikuláš. Dnes je jeho předsedou a má velký podíl na tom, že se plán záchrany kostela a rozvoje jeho okolí stal velmi úspěšným mnohaletým projektem českoněmecké spolupráce. Za podpory Českoněmeckého fondu budoucnosti se daří spolku společně s německými rodáky obce realizovat záchranu kostela, povedlo se obnovit historický hřbitov, vytvořit sochu sv. Mikuláše či zhotovit památník Jana ze Šitboře. Spolek se snaží zachránit i zbytky původního vybavení kostela. Jsou obnoveny dva cenné obrazy z období kolem roku 1700 či dochovaná soška panenky Lurdské. Opraven je i zvon Augustin z roku 1577, který byl v loňském roce nalezen.

Výsledkem spolupráce s rodáky je také letošní odlití zvonu Mikuláš. Zvony Mikuláš i Augustin již zní nad Šitboří.

Ing. Jiří Lodr (*11. července 1961)

Jiří Lodr se narodil v Plzni do rodiny věhlasného doubraveckého pekaře. V důsledku otcových politických postojů neměl jednoduché se dostat na střední školu. Přes veškeré potíže se mu nakonec podařilo absolvovat Střední zemědělskou školu ve Stříbře a následně VŠ zemědělskou. Zastával funkci zootechnika a místopředsedy Zemědělského družstva v Červeném Hrádku. Zásadní zlom v jeho životě nastal v době, kdy ho otec biskup František jmenoval ředitelem nově založené Diecézní charity Plzeň. Od roku 1993 zastává Jiří Lodr funkci ředitele plzeňské Diecézní charity velmi svědomitě a zodpovědně. Problémy a těžkosti spojené s touto funkcí zvládá dle svých slov díky Božímu požehnání, empatii a lásce k lidem. Svou práci vnímá jako poslání. V letech 1995 - 1997 stál Jiří Lodr u zrodu myšlenky vybudování Hospicu sv. Lazara, jehož se stal zakladatelem společně s Ludkem Korpou (Korandův sbor CČE) a Mgr. Marií Kulawiakovou (náměstkyní primátora pro sociální oblast). Jiří Lodr je členem Rady Charity České republiky (od r. 1993), prezidentem České rady sociálních služeb (od r. 2016), předsedou Potravinové banky Plzeň (od r. 2019) a členem předsednictva České federace potravinových bank (od r. 2019). Dne 25. října 2008 udělil papež Benedikt XVI. Jiřímu Lodrovi Řád svatého Silvestra. Za podíl na rozvoji plzeňských sociálních služeb mu bylo plzeňským primátorem uděleno ocenění města Plzně Zlatý Anděl (v r. 2013).

Čestné plakety za odvážné občanské postoje jsou od roku 2017 udělovány osobnostem, které jsou výjimečné svými statečnými postoji za minulého režimu. Odvaha říci svůj názor a stát si pevně za ním, jim mnohdy způsobila nemalé komplikace, přesto se všichni držitelé čestných platek řídili heslem Jana Palacha vyobrazeném na plaketi: „Člověk musí bojovat proti tomu zlu, na které právě stačí.“

Letos bude udělena již 35. stříbrná plaketa s podobiznou Jana Palacha, jíž ztvárnil doc. M.A. Petr Vogel. Byla předána MUDr. Jiřině Křížkové.

MUDr. Jiřina Křížková (* 21. srpna 1925)

Jiřina Křížková se narodila v Plzni do katolické rodiny. Po osvobození Československa v roce 1945 dokončila gymnázium a rozhodla se pro studium medicíny. Po ukončení studií v lednu 1951 dostala umístěnku do Sušice jako lékařka. Už tam se o ni začala zajímat StB. V Sušici a později i v Horažďovicích pracovala jako dětská lékařka. Za podpory krajského pediatra (a to i přes svůj vírou pošramocený „kádrový profil“) nastoupila do funkce primářky pro nové oddělení Dětské psychiatrie pro děti předškolního věku Psychiatrické léčebny v Dobřanech. Na příkaz StB byla doktorka Křížková v roce 1974 odvolána z funkce primářky. Působila pak jako obvodní dětská lékařka na okrese Plzeň

sever. Bylo jí dovoleno se dětské psychiatrii věnovat alespoň jeden den v týdnu; s touto kvalifikací byla tak jediná v kraji. Dohled StB byl tak důkladný, že rok po odchodu doktorky Křížkové do důchodu jí byla další lékařská činnost v oboru psychoterapie zakázána.

V polovině šedesátých let se jí podařilo pracovní vycestovat do Itálie, kde se mimo jiné setkala i s arcibiskupem Beranem. Hluboká a živá víra ve spojení s mnohými kontakty v křesťanském prostředí přivedly doktorku Křížkovou k četným samizdatovým aktivitám. Byla jednou z prvních osob, které do Československa přivezly a rozšiřovaly zde doposud neznámé texty 2. vatikánského koncilu; věnovala se i rozšiřování domácí náboženské literatury. Neúnavné snahy o dosažení práva svobodně hlásat svoji víru v komunistickém Československu vynesly v roce 1968 doktorce Křížkové jako jediné ženě zvolení do Arcidiecézní pastorační rady. V devadesátých letech se podílela na založení Křesťanské akademie v Plzni a v roce 2016 jí byl ministrem obrany ČR udělen Pamětní odznak účastníka odboje a odporu proti komunismu. Její život se nese v duchu následujících slov: „Život je Boží dar a smrt je Boží láska“.

Založení tradice udělování cen během slavnosti zvané **Dvorana slávy** má kořeny již v roce 2009. Tehdejší vedení Plzeňského kraje se rozhodlo pravidelně oceňovat osobnosti, které se celý svůj profesní život věnovaly záslužným činnostem, staly se vzorem a inspirací pro ostatní lidi a zasloužily se v širším slova smyslu o pěstování duševního zdraví a blaha celé společnosti. Do loňského roku bylo oceněno celkem 44 osobností z oblasti sportu, vědy či kultury.

Speciální cenu, kterou oceněný získá, navrhla a zhotovila studentka ZČU (Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara) Zuzana Kocourková. Osobností, která byla uvedena do Dvorany slávy, je herec a dabér Martin Stránský.

Martin Stránský (*11. února 1970)

Martin Stránský je český herec a dabér. Narodil se roku 1970 v Jihlavě do herecké rodiny. Od mládí se věnoval sportu, závodně hrál volejbal. K herectví se poprvé aktivně dostal v 11 letech, kdy odehrál svoji divadelní premiéru v Horáckém divadle Jihlava. Nicméně i po několika dětských rolích nadále vítězil sport. To se změnilo až ve 3. ročníku na gymnáziu při ochotnickém představení, které připravil jeho tatínek s přáteli. A právě tento zážitek byl prý důležitým okamžikem pro jeho budoucí hereckou kariéru. Příjímáčky vyšly až napodruhé, a tak Martin strávil rok v jihlavském Horáckém divadle jako elév. DAMU absolvoval roku 1993 a od téhož roku je ve stálém angažmá v plzeňském Divadle J. K. Tyla, nebránil se však ani hostování v jiných divadlech. Jeho schopnost silného vnitřního zaujetí, rozsáhlé výrazové spektrum, energičnost i mužné kouzlo mu umožnily vytvořit na zdejší scéně na stovku osobitých a přesvědčivě vystavěných rolí. Ukázal i svůj hudební talent - hostuje v muzikálovém souboru. V roce 2007 obdržel Cenu Vendelína Budila za roli Eddieho v inscenaci Millerova Pohledu z mostu. Za stejnou roli se ocitl v širší nominaci na Cenu Thálie.

Martin Stránský se objevuje také v celovečerních filmech, televizních filmech, pohádkách či seriálech. Intenzivně se věnuje i práci s mikrofonom. Natáčí pro rozhlas, reklamní spoty, dabuje. Za dabing postavy Hughy Laurie v seriálu Dr. House získal v roce 2011 dvě Ceny Františka Filipovského, jednu od odborné poroty a druhou od diváků. V roce 2014 obdržel jako první Zvláštní cenu Asociace vydavatelství audioknih. Ta je určena osobnostem, které se významně zasloužily o audioknihy a mluvené slovo u nás.

<https://www.plzensky-kraj.cz/plzensky-kraj-ocenil-na-slavnostnim-galavecemu-mi>